

koli je nove slovenske bukve staknil, si jih je izposodil; kjerkoli je videl slovenski časnik, si je brž naočnike nataknil ter pazljivo brati začel. Posebno „Novice“ so bile priljubljene njemu, ki je prebiral že Vodnikove „Novice“. Imel je navado, da je z veseljem, kar je v časnikih bral, drugim pripovedoval. Smejal sem se včasih starčeku, ko je bil že zadnja leta slaberega spomina, in sem mu razkladal, kaj časniki pišejo o vojski in drugih dogodbah, mi je drugzega dne prišel povedat, kaj se je novega pripetilo ter mi je ravno tisto, kar je po meni doznal, kot novosti veselo naznanjal. Da ga nisem razžalil, sem vse do konca pazljivo poslušal. Ko je slišal ali bral, da so Turki tepeni in zmagani, bil je vesel in zadovoljen; ko je pa zvedel, da se kristijanom slabo godí, bil je tužen in klavera. To starčekovo domoljubje so nekateri tukajšnji nemškutarji zlorabili, ter se ž njim norčevali, dokler jih ni spoznal in dobro izplačal. „Oče Ličan, uni dan so Rusi izgubili 3000 vojakov ter so se morali popolnoma tepeni umakniti iz Turčije“ — to je zadostilo, da je bil starček žalosten tako, da mu ni jed dišala. Pozneje jih je še le spoznal in jim je srdito odgovoril: „To ste Vi v turškem „Tagblattu“ brali, jez sem pa bral v „Novicah“, da je bedak, kdor kaj takega verjame.“

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Kako pridemo v Avstriji do notranjega miru?

Rajni cesar Franc I. je to s tremi besedami izrekel, ko si je izbral vladno prislovico, ki se je glasila: „*justitia regnorum fundamentum*“, to je po naše: „pravica je temelj državam“.

Avstrija je država z mnogovrstnimi deželami in raznoterimi narodi, — dajte vsacemu narodu njegove pravice, in konec bo notranjim razporom, in mir nastopil med narodi, če vsak svoje pravice tako vživa, kakor vsak državi tudi davke odrajuje in vsak narod sinove svoje pošilja v vojsko, da za njo kri prelivajo.

„Pa vsajimate ustavo (konstitucijo), ki zagotavlja vsacemu narodu svoje pravice“ — slišimo Francoza in Angleža ugovarjati. Da, da! imamo sedaj že drugo ustavo, al obe — februarska od leta 1861. kakor decemberska od l. 1867. zasukali ste sveto nam in „nepriklicljivo“ oktobersko diplomu tako, da dandanes ravnopravnost narodov se lepo bere na papirji, v življenji pa se zlasti Slovani morajo pravdati za vsako drobtinico ravnopravnosti, in odtod izvira neprenehoma razpor, notranji nemir.

Ker pa s tako ustavo, po kateri dejansko vsi narodi ne vživajo svojih pravic, ne moremo niti Slovani ni noben drug narod zadovoljni biti, zato so Herbst in njegovi pobratimi si skovali besedo „ustavovercev“, s katero po svojih večinoma izraelskih časnikih, ki jih je kakor listja in trave, ljudstvo sleparijo, da vsi drugi, ki ne plešejo tako, kakor nemški ali prav za prav „nemčurski“ kolovodji godejo, so sovražniki ustave. S to laži-besedo se delajo tako, kakor da bi bili oni edini ustavo v „štant“ vzeli, vsi drugi pa da so nasprotniki ustave, absolutisti, nazadnjaki, mračnjaki itd. itd.

Na Francoskem, Angleškem, Italijanskem in Nemškem tudi so stranke, kakor so v vsaki ustavni državi, al te stranke so radikalci, liberalci in konservativci; le v Avstriji so si zagrizeni nasprotniki Slovanov skovali posebno frazo „ustavovercev“, da ž njo

motijo svet navzdol in navzgor. In res jim je obveljalo, da ta njihova lažnjiva fraza velja kot politični evangelij mnogim. Se ve da se pod to krinko dobro počutijo, ker sedijo v zlati skledi.

S to lisičjo frazo pa smo v Avstriji prišli do tega, da — ker je že mnogo mnogo ljudstva po nepoštenih časnikih zmotljenega, da je res težko, vsacemu, ki ne nosi pečata „ustavoverca“ na čelu, novo ministerstvo sestaviti iz tacihi mož, ki ne prisegajo na doktrino Herbstovcev, kajti padli bi nad take može „ustavoverci“ s strašanskim kričem, češ, da je „ustava v nevarnosti“!

In vendar bñje uže enajsta ura, da prestane gospodstvo nemčursko in nastane ravnopravnost vseh narodov. Zato treba, da može, ki pomirijo narode v Avstriji, pridejo na vladno krmilo za čas bližajočih se volitev poslancev v državni zbor, in gotovo je, da državni zbor hipoma dobi ves drug obraz, — pravo avstrijsko ministerstvo pa bode potem imelo krepko podporo v veliki večini poslancev.

Gospodstvu nemčurske, to je, „ustavoverske“ stranke mora vsakako odkljenkati; dokler tega ni, ne pridejo Čehi v državni zbor in razpor med narodi ostane permanenten. Naj zato gredó prej ko morejo Schönererji, kamor jih njihovo prusko srce vleče, — lojalni Nemci in Slovani ostali bodo zadovoljni domá, in mir bode v Avstriji — po pravični ustavi.

Mnogovrstne novice.

* *Sir-Ali*, vladar Afganistancev, ki so nedavno začeli vojsko z Angleži, pa se kmalu umaknili, ima do 30 milijonov rupij premoženja (ena rupija je to, kar je naš goldinar). Pridobil si je pa toliko imetka po srečnih igrah na indijskih borsah. Pri njemu se je jelo in pilo samo iz zlate ali sreberne posode.

* *O turški človeški kugi*, zanešeni v Rusijo, se je nagloma vzdignil tak hrup, da se je ves svet uže bal pošasti „*morgenländische Pest*“ imenovane. Zdaj je gotovo, da bolezin v astrahaški okolici je sicer kužna bolezin, al da je le navadni legar (tifus).

* *Sekta krvopivcev* je ena tistih čudnih sekt, ki jih je na Ruskem sila veliko. Novorojeni otroci, katerih stariši hočejo, da stopijo v sekto „krvopivcev“, se namesti z vodo krstijo s krvjo žensko, in za pijačo namesti mleka dobijo človeško kri. Po tem zverinskem običaji poginilo je uže več žensk v guvernementu v Vologdi.

* Tudi odrtniki so našli svojega zagovornika! V graški „*Tagespošti*“ se je oglasil dr. Kozjek, ki zlasti za kmeta, kakor ves svet priznava, pogubno oderuštvo zagovarja. Ni nam treba o tej kozji izjavi več besedi zgubljati, vsaj se sama sodi.

* *Na Štajerskem ni nobenega Slovenca!* Tako je v nekem deželnem zboru se izustil dr. Rechbauer, o katerem je glas počil, da utegne minister postati v novem ministerstvu. Nova eksclenca, ki ni besede ustavila, ko je glasoviti Schönerer veleizdajstvo proklamoval unidan v dunajski državni zbornici, bila bi res vsa za to „*angethan*“, da v nesrečni Avstriji ne pridemo nikoli do miru! — Dr. Rechbauer je dal preklicati ovo govoro.

* *Živinska kuga* pri goveji živali prikazala se je jako hudo na Pruskem. Vsled tega so Holandci, Belgijanci, Francozi in Angleži meje zaprli vsem govedom, ki bi se tje imele vvažati iz Nemčije. To je Bismarka tako razgojevalo, da hoče tudi on meje zapreti, ne samo